

ທົບທວນບົດຮຽນການພັດທະນາປະເທດຂອງຍີ່ປຸ່ນ Japan's Development Review

ໂດຍ: ຮສ. ປອ. ບຸນລ້ວນ ດ້ວງເງິນ

ຂໍ້ມູນຈາກ: ວາລະສານການບໍລິຫານທຸລະກິດ ສະບັບທີ 6/2017

ບົດຄັດຫຍໍ້

ບົດທົບທວນບົດຮຽນການພັດທະນາປະເທດຂອງຍີ່ປຸ່ນ ຄັ້ງນີ້ມີຈຸດປະສົງ ພາຜູ້ອ່ານກັບໄປເບິ່ງປະເທດຍີ່ປຸ່ນໃນໄລຍະເຄິ່ງທີສອງຂອງສັດຕະວັດທີ 19 ຫາຕົ້ນສັດຕະວັດທີ 20 ຊຶ່ງເປັນໄລຍະທີ່ປະເທດຍີ່ປຸ່ນຫັນປ່ຽນຈາກການເປັນປະເທດພວມພັດທະນາ ກາຍເປັນປະເທດອຸດສາຫະກຳໂດຍສົມທຽບບົດຮຽນການພັດທະນາດັ່ງກ່າວ ກັບທິດສະດີການບໍລິຫານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ແລະ ຍົກໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜົນສໍາເລັດຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແມ່ນເລີ່ມຈາກການມີເປົ້າໝາຍ ຫຼື ປັດຊະຍາຢ່າງຈະແຈ້ງ, ສ້າງສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ທຸກຄົນໃນທົ່ວສັງຄົມເຂົ້າໃຈ, ເປັນເອກະພາບ ແລະ ຕັດສິນໃຈພັດທະນາ ນໍາໃຊ້ສະຕິປັນຍາ ແລະ ເຫຼືອແຮງຂອງຕົນເຂົ້າໃນການຜັນຂະຫຍາຍປັດຊະຍາໃຫ້ກາຍເປັນກິດຈະກຳຕົວຈິງ. ບົດຮຽນດັ່ງກ່າວໄດ້ກາຍເປັນພື້ນຖານສໍາລັບການດໍາເນີນວຽກງານຂອງບັນດາບໍລິສັດ/ອົງການຈັດຕັ້ງ ຢູ່ໃນປະເທດຍີ່ປຸ່ນຈົນຮອດປັດຈຸບັນນີ້.

1. ບົດນໍາ

ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ເປັນປະເທດໜຶ່ງທີ່ມີຜົນສໍາເລັດສູງໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ນັບວ່າເປັນປະເທດທຳອິດໃນໂຂງເຂດອາຊີ ທີ່ສາມາດພັດທະນາຕົນເອງໃຫ້ມີອິດທິພົນທາງດ້ານເສດຖະກິດທຽບກັບບັນດາປະເທດມະຫາອໍານາດຢູ່ໃນທະວີບຢູໂຣບ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຂອງຕົນ ເຖິງວ່າ ຍີ່ປຸ່ນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຢ່າງຮ້າຍແຮງຈາກສົງຄາມໂລກຄັ້ງທີ II? ນັກ

ສະພາແຫ່ງຊາດແຫ່ງທຳອິດຂອງຍີ່ປຸ່ນ (ປີ 1890)

ເສດຖະສາດຫຼາຍຄົນ (ຕົວຢ່າງ: Solow, 1956; Kuznets, 1971; Romer, 2001; Mankiw, et al, 1992) ກ່າວວ່າ ການຂະຫຍາຍ ແລະ ພັດທະນາເສດຖະກິດທີ່ຍືນຍົງ ແມ່ນຜົນຂອງນະວັດຕະກຳດ້ານເຕັກໂນໂລຊີຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເຮັດໃຫ້ລະບົບການຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການຂອງພາກສ່ວນເອກະຊົນ, ແລະ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ນັບມື້ນັບມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນເພີ່ມຂຶ້ນ. ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະສິດທິຜົນ ແລະ ປະສິດທິພາບຈະສະແດງອອກໃນການປັບປຸງຜະລິດຕະພາບ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການປັບປຸງຄຸນນະພາບ ແລະ ເພີ່ມຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານການຜະລິດແລະການບໍລິການ. Hayami (2001) ກ່າວຕື່ມວ່າ ນະວັດຕະກຳດ້ານ ເຕັກໂນໂລຊີ ແມ່ນເກີດຈາກການປະສົມປະສານຢ່າງມີການສະໜັບສະໜູນ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນລະຫວ່າງພາກລັດ, ພາກເອກະຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນ, ຊຶ່ງແຕ່ລະພາກສ່ວນແມ່ນໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ດໍາເນີນພາລະບົດບາດຂອງຕົນຢ່າງເຂັ້ມງວດພາຍໃຕ້

ລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ກົດແຫ່ງຊຸມຊົນ ໂດຍມີຈຸດປະສົງອັນດຽວກັນ ຊຶ່ງຈຸດ ປະສົງດັ່ງກ່າວນັ້ນກໍຄື ການພັດທະນາປະເທດຊາດໃຫ້ມີຄວາມຮຸ່ງ ເຮືອງສີວິໄລ.

ຖ້າຫາກເບິ່ງ ຂະບວນການພັດທະນາປະເທດຂອງຍີ່ປຸ່ນໃນຂອບແນວຄວາມຄິດດ້ານທິດສະດີທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງຈະສາມາດຕັ້ງເປັນຂໍ້ສົມມຸດຖານທີ່ວ່າ “ຜົນສໍາເລັດໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນຜົນຂອງການຮ່ວມແຮງ ຮ່ວມໃຈຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນຢ່າງມີເປົ້າໝາຍ ແລະ ລະບຽບແບບແຜນຂອງລັດຖະບານ ແລະ ປະຊາຊົນຍີ່ປຸ່ນ, ແມ່ນຜົນຂອງການຕັດສິນໃຈປັບປຸງຜື້ນຖານດ້ານເຕັກນິກ, ລະບົບຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະ ແບບແຜນວິທີການເຮັດວຽກ ຂອງບັນດາຫົວໜ່ວຍເສດຖະກິດ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບແວດລ້ອມອ້ອມຂ້າງ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ທຸກໆພາກສ່ວນເສີມຂະຫຍາຍທ່າແຮງຂອງຕົນ ແລະ ໝູນ ໃຊ້ໂອກາດທີ່ມີຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ນຳໃຊ້ທຸກໆວິທີການເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຂໍ້ບົກຜ່ອງ ແລະ ຜ່ານຜ່າອຸປະສັກ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດບັນລຸເປົ້າໝາຍລວມຂອງອົງກອນ/ບໍລິສັດ ກໍຄືເປົ້າໝາຍລວມຂອງປະເທດຊາດເຮັດໃຫ້ຜະນິດການໃນທຸກໆ ລະດັບຢູ່ໃນອົງກອນ/ບໍລິສັດ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາທາງດ້ານສະຕິປັນຍາ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຕົນ”.

ຢູ່ໃນເອກະສານສະບັບນີ້ ຜູ້ຂຽນຈະທົບທວນຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ໂດຍນຳໃຊ້ບົດຂຽນຂອງ Ohno (2003); ແລະ Hayami (2001); Hayami, et al (1975) ເປັນຫຼັກເພື່ອພິສູດຂໍ້ສົມມຸດຖານຂ້າງເທິງ. ການທົບທວນຄັ້ງນີ້ ຈະພາຜູ້ອ່ານກັບໄປເບິ່ງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ໃນໄລຍະ

ເຄິ່ງທຳອິດຂອງສັດຕະວັດທີ 19 ຫາຕົ້ນສັດຕະວັດທີ 20 ຊຶ່ງເປັນໄລຍະທີ່ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ຫັນປ່ຽນຈາກການເປັນປະເທດພວມພັດທະນາ ກາຍເປັນປະເທດອຸດສາຫະກຳ, ແລະ ທັດສະນະຄະຕິ ແລະ ແບບແຜນ ວິທີການບໍລິຫານທີ່ໄດ້ຮັບການພັດທະນາຢູ່ໃນໄລຍະແຫ່ງການຫັນປ່ຽນດັ່ງກ່າວໄດ້ກາຍເປັນຜື້ນຖານຂອງການດຳເນີນວຽກງານຂອງອົງກອນ/ບໍລິສັດ ແລະ ຂອງຄົນຍີ່ປຸ່ນໂດຍລວມຈົນຮອດປັດຈຸບັນນີ້. ປະສົບປະການໃນການພັດທະນາປະເທດຊາດຂອງຍີ່ປຸ່ນໃນໄລຍະນັ້ນອາດຈະເປັນບົດຮຽນອັນດີສໍາລັບບັນດາປະເທດທີ່ພວມພັດທະນາໃນປັດຈຸບັນ.

2. ພາບລວມຂອງສະໄໝເມຈິ (Meiji, 明治 1868 -1912): ຕົ້ນກຳເນີດແຫ່ງຄວາມສີວິໄລຂອງຍີ່ປຸ່ນ

ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ເລີ່ມເປີດຊາຍແດນຕໍ່ພາຍນອກໃນປີ 1854 ໃນສະພາບທີ່ ມີຜະລິດຕະພາບ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຜື້ນຖານ ໂຄງລ່າງດ້ານອຸດສາຫະກຳ ທີ່ບໍ່ມີຫຍັງທີ່ຈະສົມທຽບກັບບັນດາປະເທດຕາເວັນຕົກໄດ້, ແລະ ພ້ອມກັນນັ້ນ ຄວາມສ່ຽງ ໃນການກາຍເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນກໍສູງ. ການຈຳແນກລະຫວ່າງປະເທດມະຫາອຳນາດ ແລະ ປະເທດພວມພັດທະນາແມ່ນເດັ່ນຊັດ, ປະເທດມະຫາອຳນາດ ມີເຈດຈຳນົງກົດກັນການພັດທະນາຢູ່ໃນປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ຢາກຍຶດເອົາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນ. ອົງການ ຈັດຕັ້ງສາກົນ ກໍຍັງບໍ່ທັນມີ ເຮັດໃຫ້ທຶນສໍາລັບການພັດທະນາທັງໝົດຕ້ອງມາຈາກພາຍໃນເທົ່ານັ້ນ ແລະ ມີແຕ່ຜົນສໍາເລັດໃນການພັດທະນາເທົ່ານັ້ນຈຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ປະເທດຍີ່ປຸ່ນຫຼຸດຜື້ນຈາກການຕົກເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນຂອງປະເທດມະຫາອຳນາດ. ຍ້ອນຄວາມກົດ

ດັນແລະ ໄຜຂົ່ມຊຸ່ຈາກພາຍນອກດັ່ງກ່າວ ຍີ່ປຸ່ນໄດ້ໃຊ້ທຸກຄວາມພະຍາຍາມໃນການປຸກລະດົມລັດຖະກອນແລະ ປະຊາຊົນ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາຕົນເອງໃຫ້ທັນກັບບັນດາປະ ເທດມະຫາອຳນາດໃນໂລກ. ຂະບວນການດັ່ງກ່າວ ບໍ່ພຽງແຕ່ເຮັດໃຫ້ລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນ ແຕ່ໄດ້ກາຍເປັນກຳລັງແຮງຜືນຖານທີ່ເຮັດໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງດ້ານສັງຄົມໃນທົ່ວປະເທດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຢູ່ໃນໄລຍະນັ້ນລັດຖະບານເມຈິໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານສະຖາບັນເພື່ອຕອບໂຕ້ກັບຄວາມກົດດັນຈາກພາຍນອກ ແລະ ພະຍາຍາມຮຽນຮູ້ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງຍີ່ປຸ່ນ. ຂະບວນການຮຽນຮູ້ດັ່ງກ່າວແມ່ນເກີດຂຶ້ນກັບທຸກໆພາກສ່ວນໃນສັງຄົມເຊັ່ນ: ພະນັກງານລັດ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກທຸລະກິດ, ວິສະວະກອນ, ກຳມະກອນ ແລະ ຊາວນາ. ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດສ່ວນບຸກຄົນສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ລິເລີ່ມທຸລະກິດໃໝ່ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ລັດຖະບານເມຈິໄດ້ອອກນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳ (Shokusan Kougyou, 殖産興業) ຊຶ່ງນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວບໍ່ເປັນພຽງແຕ່ຄຳຂວັນຂອງລັດຖະບານເທົ່ານັ້ນແຕ່ມັນເປັນເປົ້າໝາຍແຫ່ງຊາດຂອງທຸກໆພາກສ່ວນໃນທົ່ວສັງຄົມເຮັດໃຫ້ມີການປະສານສົມທົບຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນໃນການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳ. ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດຍາມໃດກໍຊອກຫາຊ່ອງທາງເພື່ອດຳເນີນນະວັດ-ຕະກຳ. ວັດທະນະທຳໃນການຜະລິດສິນຄ້າ (Mono-zukuri, ものつくり) ຫຼື ວັດທະນະທຳການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ ຂອງຜູ້ປະກອບທຸລະກິດຍີ່ປຸ່ນໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນມີຮາກເຫງົ້າມາຈາກຍີ່ປຸ່ນໃນສະໄໝກ່ອນ.

3. ພັດທະນາໃຫ້ທັນກັບປະເທດມະຫາອຳນາດເປັນເປົ້າໝາຍແຫ່ງຊາດ: ຄວາມພະຍາຍາມຮ່ວມກັນລະຫວ່າງລັດຖະບານ ແລະ ພາກທຸລະກິດເປົ້າໝາຍຍຸດທະສາດ ຂອງລັດຖະບານເມຈິ

ການມີເປົ້າໝາຍທີ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກທຸກໆພາກສ່ວນໃນສັງຄົມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ ເປັນປັດໃຈທີ່ສຳຄັນສຳລັບການພັດທະນາ. ໃນຕອນຕົ້ນຂອງສະໄໝເມຈິຊຶ່ງເປັນເວລາທີ່ຄວາມສ່ຽງການຕົກເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນຢູ່ໃນລະດັບສູງ, ເປົ້າໝາຍຍຸດທະສາດຂອງ ລັດຖະບານເມຈິ ແມ່ນການຫຼີກເວັ້ນການຕົກເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນ ແລະ ຮັກສາຄວາມເປັນຊາດພາຍໃນປະເທດ. ແຕ່ໃນໄລຍະຕໍ່ມາ ຄວາມສ່ຽງໃນການກາຍເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນໝູດລົງ ລັດຖະບານກໍຫັນປ່ຽນເປົ້າ ໝາຍມາເປັນການສ້າງປະເທດໃຫ້ກາຍເປັນມະຫາອຳນາດ ເທົ່າທຽມກັບບັນດາມະຫາອຳນາດຢູ່ຕາເວັນຕົກ ຊຶ່ງເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວໄດ້ສັງລວມເປັນຄຳຂວັນ “Fukoku Kyohei, 富国強兵” ຫຼື ສ້າງປະເທດໃຫ້ຮັ່ງມີ ພັດທະນາກຳລັງທະຫານໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ. ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ ລັດຖະບານ ໄດ້ກຳນົດສາມນະໂຍບາຍຫຼັກຄື: (1) ຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ, (2) ຂະຫຍາຍອະນາເຂດສູ່ພາຍນອກ, ແລະ (3) ປະຕິຮູບລະບົບການເມືອງຈາກການມີເຈົ້າຈັກກະພັດບໍລິຫານປະເທດໂດຍກົງ (absolute monarchy) ມາເປັນ ລະບົບການປົກຄອງໂດຍນຳໃຊ້ລັດຖະທຳມະນູນ (constitutional monarchy) ໂດຍມີນາຍົກລັດຖະມົນຕີເປັນຜູ້ບໍລິຫານປະເທດ ແລະ ເຈົ້າຈັກກະພັດເປັນປະມຸກ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສາມນະໂຍບາຍຍຸດທະສາດ: ບົດບາດຂອງພາກລັດ

ບັນດາປະເທດທີ່ພວມພັດທະນາໃນປະຈຸບັນ ກໍມີເປົ້າໝາຍຍຸດທະສາດ ແລະ ນະໂຍບາຍການພັດທະນາທີ່ຄ້າຍຄືກັນກັບເປົ້າໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານເມຈິ, ແຕ່ Ohno (2003) ໃຫ້ຂໍ້ສັງເກດວ່າ ນະໂຍບາຍຂອງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນໝາກຜົນຂອງຄວາມພະຍາຍາມ ແລະ ແນວຄິດລິເລີ່ມຂອງປະເທດຍີ່ປຸ່ນໃນການຄັດເລືອກຮູບແບບການພັດທະນາທີ່ເໝາະສົມກັບສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງປະເທດໂດຍປະສະຈາກການສະໜັບສະໜູນຈາກພາຍນອກ, ແລະ ຍີ່ປຸ່ນໄດ້ຝຶກຈາລະນານຳໃຊ້ບັນດາຂໍ້ລິເລີ່ມແບບສ້າງສັນຂອງທຸກໆຄົນໃນທິມງານບໍລິຫານ ເພື່ອປັບປຸງການວາງແຜນ ແລະ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ສ່ວນລວມຫຼາຍຂຶ້ນ.

ເພື່ອຈັດຕັ້ງນະໂຍບາຍການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ການປັບປຸງລະບົບການບໍລິຫານຂອງຕົນ, ໃນປີ 1871 ລັດຖະບານຍີ່ປຸ່ນ ໄດ້ສົ່ງທິມງານສຶກສາຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍປະມານເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງບັນດາລັດຖະມົນຕີ ນຳພາໂດຍ ທ່ານ ໂຕະໂມະມິ ອິວະກິລະ (IWAKURA Tomomi, 岩倉具視) ໄປຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ລະບົບການບໍລິຫານຢູ່ສະ

ຫະລັດອາເມລິກາ ແລະ ຢູໂຣບ ເປັນເວລາສອງປີ. ພາຍຫຼັງກັບຄືນຈາກການທັດສະນະສຶກສາ, ທິມງານໄດ້ດຳເນີນການວິເຄາະວິໄຈ, ປຽບທຽບເງື່ອນໄຂການປົກຄອງ ແລະ ການພັດທະນາຢູ່ຕ່າງປະເທດກັບເງື່ອນໄຂພາຍໃນປະເທດ ພ້ອມທັງໃຫ້ຂໍ້ສະເໜີແນະແກ້ລັດຖະບານ. ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ, ກະຊວງການເງິນ, ແລະ ກະຊວງພັດທະນາຄົວເຮືອນໄດ້ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນການຈັດຕັ້ງບັນດາຂໍ້ສະເໜີແນະທາງດ້ານເສດຖະກິດດ້ວຍຜົນສຳເລັດອັນສູງ (Ohno, 2003). ຕໍ່ກັບລະບົບການບໍລິຫານປະເທດ, ທິມງານສຶກສາກໍໄດ້ໃຫ້ຂໍ້ສະເໜີແນະວ່າປະເທດຍີ່ປຸ່ນບໍ່ອາດຈະຫັນປ່ຽນເປັນລະບົບການບໍລິຫານແບບປະຊາທິປະໄຕຢ່າງແທ້ຈິງເນື່ອງຈາກມີຄວາມສ່ຽງດ້ານການສື່ລາດບັງຫຼວງຢູ່ໃນລະບົບແຕ່ການບໍລິຫານປະເທດໂດຍເຈົ້າຈັກກະພັດອາດຈະສາມາດສົ່ງເສີມການພັດທະນາຢູ່ໃນຂອບເຂດຈຳກັດເນື່ອງຈາກວ່າບໍ່ມີການຮ່ວມມືຈາກປະຊາຊົນຢ່າງເຕັມສ່ວນ. ດັ່ງນັ້ນ, ທິມງານໄດ້ສະເໜີໃຫ້ຍີ່ປຸ່ນນຳໃຊ້ລະບົບການປົກຄອງໂດຍນຳໃຊ້ລັດຖະທຳມະນູນໂດຍມີນາຍົກລັດຖະມົນຕີເປັນຜູ້ບໍລິຫານປະເທດ ແລະ ເຈົ້າຈັກກະພັດເປັນປະມຸກ ພາຍໃນ 20 ປີ ແລະ ລະບົບດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 1889 ແລະ ເປັນລະບົບການປົກຄອງຂອງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ຈົນຮອດປັດຈຸບັນ.

ຕໍ່ກັບເນື້ອໃນທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ ຄຳຖາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ກໍຄື “ຈະມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນ ຖ້າລັດຖະບານຢື່ນ ບໍ່ລົງທຶນ ສິ່ງທີ່ມາງານໄປເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ຖອດຖອນບົດຮຽນ ຈາກພາຍນອກຫຼືລັດຖະບານປະຕິເສດຂໍ້ສະເໜີແນະ ຂອງທຶນສຶກສາດັ່ງກ່າວ?” ການສະຫຼະອຳນາດການ ບໍລິຫານຂອງເຈົ້າຈັກກະພັດເມຈິໃຫ້ຄະນະລັດຖະບານ ຄົງຈະບໍ່ເປັນ ການຕັດສິນໃຈທີ່ງ່າຍປານ ໃດ. ແຕ່ເນື່ອງ ຈາກວ່າ ເຈົ້າຈັກກະພັດເມຈິເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນຂອງ ການຮ່ວມແຮງຮ່ວມໃຈ ແລະ ປະສົມປະສານທຳແຮງ ຂອງທຸກໆພາກສ່ວນເຂົ້າໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍການ ພັດທະນາຂອງຊາດໂດຍລວມຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຢື່ນສາມາດ ພັດທະນາລະບົບການບໍລິຫານ ແລະ ຫັນເອົາແຜນພັດ ທະນາເສດຖະກິດໃຫ້ເປັນກິດຈະກຳພັດທະນາຕົວຈິງ.

ທ່ານ ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ (SHIBUSAWA Eiichi, 渋沢栄一) ຜູ້ກໍ່ຕັ້ງເສດຖະກິດຕະຫຼາດຂອງປະເທດ ຢື່ນບົດບາດຂອງພາກເອກະຊົນນັກຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ ປະຫວັດການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງປະເທດຢື່ນ ຫຼາຍຄົນ (ລວມທັງ Hayami, 2001; Ohno, 2003) ມັກຈະຂະໜານນາມ ທ່ານ ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ ວ່າເປັນ “super-businessman” ເພາະວ່າໃນໄລຍະທີ່ ທ່ານ ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ ເຮັດວຽກຢູ່ກະຊວງການເງິນ ໃນໄລຍະເວລາອັນສັ້ນໆ (1869 - 1873) ນັ້ນ, ທ່ານ ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສ້າງພື້ນຖານສຳລັບເສດຖະກິດຕະຫຼາດໂດຍຜ່ານການສົ່ງເສີມການສ້າງຕັ້ງ ລະບົບ ບໍລິສັດຫຼັກຊັບ, ລະບົບເງິນຕາ, ທະນາຄານ, ທາງລົດ-ໄຟ, ໂຮງງານຕຳແຜ່ນໂຕະມີໂອະກະ, ແລະ ອື່ນໆ. ລາວ ໄດ້ໃຊ້ທຸກຄວາມພະຍາຍາມຂອງຕົນເຂົ້າໃນການພັດ ທະນາຫຼາຍຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດ, ອົງ ການຈັດຕັ້ງ ເສດຖະກິດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ.

ໃນການສົ່ງເສີມສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ, ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ ຍາມໃດກໍຄຳນຶງເຖິງເຫດຜົນທາງດ້ານການພັດທະນາ ເສດຖະກິດໂດຍລວມ ແລະ ຈັນຍາບັນທຸລະກິດສະ ນັ້ນ ເວລາດຳເນີນການສົ່ງເສີມສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດຜູ້ກ່ຽວ ຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ຄຳນຶງຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວແຕ່ຫາກສົ່ງເສີມ ການພັດທະນາບົນພື້ນຖານທີ່ວ່າປະເທດຢື່ນມີຄວາມ ຈຳເປັນຕ້ອງພັດທະນາຫຼາຍທຸລະກິດ.

ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ ເປັນບຸກຄົນທີ່ວ່ອງໄວໃນການຊອກ ເຫັນຄວາມຕ້ອງການຂອງເສດຖະກິດຢື່ນແລະຊອກ ຫາວິທີເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການດັ່ງກ່າວ. ໃນ ການສ້າງຕັ້ງແຕ່ລະທຸລະກິດ ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ ຈະປະ ກາດຕົນເອງເປັນຄົນລົງທຶນ ແລະ ສະ ເໜີໃຫ້ບັນດາ ບຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃນເຄືອຂ່າຍຂອງຕົນປະກອບທຶນ ຈົນ ກ ວ່າຈະສາມາດເກັບທຶນໄດ້ພຽງພໍ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການ ສະໜັບສະໜູນດ້ານລະບຽບຫຼັກ ການ ແລະ ເຕັກໂນ ໂລຊີ. ດ້ວຍຮູບແບບດັ່ງກ່າວ ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ ໄດ້ເຂົ້າ ຮ່ວມສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດຫຼາຍກວ່າ 500 ແຫ່ງ. ພ້ອມກັນ ນັ້ນ ລາວຍັງເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການສ້າງຕັ້ງ ອົງການ ຈັດ ຕັ້ງເສດຖະກິດອື່ນໆ, ມະຫາ ວິທະຍາໄລ ແລະ ອົງການ ຈັດຕັ້ງສະຫວັດດີການອື່ນໆ. ໃນຕົວຈິງແລ້ວ ເອອິຈິ ຊິ ບຸຊະວະ ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມການຈັດຕັ້ງຫຼາຍກິດຈະ ການທັງໝົດທີ່ກ່າວມາ ແຕ່ໃນຫຼາຍກໍລະນີ ແມ່ນມີແຕ່ ຊື່ຂອງຜູ້ກ່ຽວເທົ່ານັ້ນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ຜູ້ກ່ຽວຈະໃຫ້ ຄຳປຶກສາ ແລະ ສະໜັບສະໜູນພຽງແຕ່ໃນເວລາອັນ ຈຳເປັນເທົ່ານັ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ ນັກຄົ້ນຄວ້າຫຼາຍຄົນ ມັກຂະ ໜານນາມ ເອອິຈິຊິບຸຊະວະ ວ່າເປັນ “super businessman” ແລະ ເປັນຜູ້ສ້າງ ຕັ້ງເສດຖະກິດຕະ ຫຼາດຂອງຢື່ນ. ຈາກປະຫວັດການເຄື່ອນໄຫວຂອງ ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ , Kenichi Ohno ສະຫຼຸບວ່າ ເສດ- ຖະກິດຕະຫຼາດ ບໍ່ສາມາດເກີດຂຶ້ນຈາກກິດໜາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍພຽງຢ່າງດຽວ,

ແລະ ກໍ່ບໍ່ສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ດ້ວຍກົດເກນອຸປະສິງ ແລະ ອຸປະທານ. ຜູ້ທີ່ມີບົດບາດສໍາຄັນໃນເສດຖະກິດ ຕະຫຼາດ ແມ່ນຜູ້ປະກອບທຸລະກິດທີ່ມີຄວາມຕັດສິນ ໃຈສູງ. ເພື່ອຜະລິດຜູ້ປະກອບທຸລະກິດ ຫຼື ຜູ້ມີແນວຄິດ ລິເລີ່ມດ້ານການພັດທະນາດັ່ງກ່າວນັ້ນ ສັງຄົມຕ້ອງປະ ກອບມີກົນໄກເພື່ອຊຸກຍູ້ເຂົາເຈົ້າ.

ບົດບາດຂອງວິສະວະກອນ

ຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳ ແມ່ນ ຜົນຂອງຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຂອງບັນດານັກທຸລະກິດ ຜູ້ທີ່ ຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດວຽກພັດທະນາຕົວຈິງ ໂດຍປະສານ ສົມທົບກັບການສ້າງວິສະວະກອນຜູ້ທີ່ດູດຊຶມເອົາການ ຮຽນຮູ້ໃໝ່ເຂົ້າໃນລະບົບການຜະລິດ ເໝືອນດັ່ງຝອງ ດູດຊຶມນໍ້າ ແລະ ແຂງຂັນກັນໃນການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລ ຊີ ແລະ ເຄື່ອງຈັກໃຫ້ມີຜະສິດທິຜົນແລະປະສິດທິພາບ ສູງ.

ເຊັ່ນດຽວກັບການພັດທະນາລະບົບການບໍລິຫານ, ການສ້າງວິສະວະກອນ ຢູ່ໃນປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ໃນສະໄໝ ເມື່ອຈີ ກໍ່ແມ່ນເພື່ອຕອບສະໜອງການພັດທະນາອຸດ ສາຫະກຳໂດຍກົງ. ໃນປີ 1877, Takeo Yamanobe ນັກສຶກສາຍີ່ປຸ່ນສາຂາເສດຖະສາດ ທີ່ປະເທດອັງກິດ ໄດ້ຮັບຈົດໝາຍຈາກ **ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ** ຊຶ່ງຈົດໝາຍ ດັ່ງກ່າວ ມີເນື້ອໃນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: “ຂ້ອຍໄດ້ຍິນຊື່ຂອງເຈົ້າ ຈາກເພື່ອນຄົນໜຶ່ງ. ຢູ່ຍີ່ປຸ່ນ ໂຮງງານປັ້ນຝ້າຍຂອງລັດ ຢູ່ໃນສະພາບຕົກຕໍ່າ ແລະ ການນໍາເຂົ້າເສັ້ນຝ້າຍຈາກ ຕ່າງປະເທດນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ. ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງ ປະເທດຊາດ ພວກເຮົາມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງສ້າງຕັ້ງ ໂຮງງານປັ້ນຝ້າຍທີ່ມີຄຸນນະພາບດີພາຍໃຕ້ການຄວບ ຄຸມຂອງຄົນຍີ່ປຸ່ນເອງ. ເພື່ອເຮັດໄດ້ດັ່ງນັ້ນພວກເຮົາຈຳ ເປັນຕ້ອງມີຄົນທີ່ຮູ້ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີ. ຂ້ອຍມີແຜນສ້າງ ຕັ້ງໂຮງງານປັ້ນຝ້າຍ ແລະ ຢາກໃຫ້ ເຈົ້າຢຸດການຮຽນເສດຖະສາດ ແລະ ເລີ່ມຮຽນລະບົບ ການຜະລິດໃນ

ອຸດສາຫະກຳຝ້າຍຂອງອັງກິດ”. ໄປຝ່ອມກັບຈົດໝາຍ **ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ** ໄດ້ສົ່ງເງິນຈຳນວນໜຶ່ງເພື່ອໃຫ້ Yamanobe ໃຊ້ເປັນຄ່າຮຽນ. ເຖິງວ່າ ມັນເປັນການ ສະເໜີທີ່ບໍ່ອາດເປັນໄປໄດ້ແຕ່ Yamanobe ໄດ້ຮັບ ປະຕິບັດຕາມຄໍາສະເໜີ ແລະ ໄປຮຽນວິສະວະກຳສໍາ ລັບອຸດສາຫະກຳປັ້ນຝ້າຍ. ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ປະສົບປະການ ຕົວຈິງ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການຮຽນທິດສະດີຢູ່ມະຫາວິທະ ຍາໄລ Yamanobe ໄດ້ໄປຈ້າງຮຽນໃນໂຮງງານ ໃນ ນາມເປັນນັກສຶກສາລົງຝຶກຫັດ. ໃນເບື້ອງຕົ້ນກໍ່ຖືກປະ ຕິເສດຈາກເຈົ້າຂອງໂຮງງານ ແຕ່ໃນທີ່ສຸດ ມີໂຮງງານ ແຫ່ງໜຶ່ງຮັບເອົາຜູ້ກ່ຽວເປັນນັກຮຽນລົງຝຶກຫັດ.

ພາຍຫຼັງຮຽນຈົບ Yamanobe ບໍ່ພຽງແຕ່ເອົາຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດກັບມາພັດທະນາອຸດສາຫະກຳປັ້ນຝ້າຍ ແຕ່ຍັງຊຶ້ເຄື່ອງຈັກປັ້ນຝ້າຍກັບມາສົມທົບກັບ **ເອອິຈິ ຊິ ບຸຊະວະ** ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ສາມາດເລີ່ມປັບປຸງຜະ ລິດຕະພາບ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງອຸດສາຫະກຳປັ້ນ ຝ້າຍຂອງຍີ່ປຸ່ນ ໃນປີ 1882. ເຖິງວ່າ Yamanobe ໄດ້ ປະສົບຫຼາຍບັນຫາໃນຂະບວນການພັດທະນາອຸດສາ ຫະກຳປັ້ນຝ້າຍໃນເບື້ອງຕົ້ນ, **ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ** ກໍ່ສືບຕໍ່ ຊຸກຍູ້ຈົນສາມາດຜ່ານຜ່າບັນຫາໄດ້ໂດຍດີ.

ຈາກຕົວຢ່າງຂ້າງເທິງ ສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ຍີ່ປຸ່ນສາ ມາດເລີ່ມການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໄດ້ ກໍ່ ຍ້ອນມີການກຳນົດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາຢ່າງຈະ ແຈ້ງ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ ໃຫ້ທຸກໆພາກ ສ່ວນມີການປະສານສົມທົບທ່າແຮງຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດບັນລຸເປົ້າໝາຍຢ່າງມີປະສິດທິ ພາບ. ເມື່ອບັນຫາເກີດຂຶ້ນໃນຂະບວນການພັດທະນາ ທຸກໆ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກໍ່ຝ່ອມກັນແກ້ໄຂໃຫ້ທັນການ. Ohno (2003) ຍັງຖາມວ່າ ຈະມີຍັງເກີດຂຶ້ນ ຖ້າ Shibusawa ບໍ່ສົ່ງຈົດໝາຍຫາ Yamanobe? ຫຼື ຈະມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນຖ້າ Yamanobe ປະຕິເສດຄໍາສະ ເໜີຂອງ **ເອອິຈິ ຊິບຸຊະວະ** ? ຖ້າເປັນເຊັ່ນ ນັ້ນອຸດສາ

ຫະກຳປັ່ນຝ້າຍຂອງຍີ່ປຸ່ນອາດຈະບໍ່ເກີດຂຶ້ນ. Ohno ກ່າວວ່າ ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງການພັດທະນາໃນເສດຖະກິດຂອງຍີ່ປຸ່ນໃນສະໄໝ ເມຈິ ແມ່ນສະພາບແວດລ້ອມທາງສັງຄົມທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມເສຍສະຫຼະ ແລະ ອຸດທິດຕົນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ເຮັດໃຫ້ປະເທດຍີ່ປຸ່ນສາມາດພັດທະນາທຽບທັນກັບສະຫະລັດອາເມລິກາ ແລະ ຢູໂຣບ. ສະພາບແວດລ້ອມທາງສັງຄົມດັ່ງກ່າວໄດ້ສືບທອດກັນມາຈົນຮອດປະຈຸບັນ.

3. ວິວັດທະນາການດ້ານການບໍລິຫານຈາກອະດີດສູ່ປະຈຸບັນ

ການທ້ອນໂຮມປະເທດຊາດຂອງມະຫາກະສັດ ເມຈິ ແລະ ບົດຮຽນໃນການວາງເປົ້າໝາຍຍຸດທະສາດການພັດທະນາປະເທດຢ່າງຈະແຈ້ງ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການປຸກລະດົມ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ທຸກໆພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ລວມທັງພາກລັດ, ພາກເອກະຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ສາມາດປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າເຂົ້າໃນການພັດທະນາລະບົບການບໍລິຫານ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດ ຢູ່ໃນສະໄໝນັ້ນໄດ້ກາຍເປັນຮູບແບບໃນການບໍລິຫານອົງກອນ/ບໍລິສັດ ມາຈົນຮອດປັດຈຸບັນ (Hayami, 2001; Ohno, 2003). ໃນປັດຈຸບັນນີ້, ທຸກໆບໍລິສັດຂອງຍີ່ປຸ່ນ ເອົາໃຈໃສ່ວາງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາຂອງຕົນ ດ້ວຍການກຳນົດ ແລະ ພັດທະນາວິໄສທັດ/ພາລະກິດ, ພ້ອມທັງວາງແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານເພື່ອສ້າງພື້ນຖານໃຫ້ສາມາດດຳເນີນທຸລະກິດຕາມວິໄສທັດ ແລະ ພາລະກິດຂອງບໍລິສັດ. ໃນຂະບວນການກຳນົດວິໄສທັດ/ພາລະກິດ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ, ບໍລິສັດ/ອົງການຈັດຕັ້ງ ຂອງ

ຍີ່ປຸ່ນ ຈະດຳເນີນການວິເຄາະຈຸດແຂງ, ຈຸດອ່ອນ, ໂອກາດ ແລະ ອຸປະສັກຂອງຕົນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ຊັດເຈນ.

ການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມດ້ວຍການປັບປຸງຜະລິດຕະພາບໄປຄຽງຄູ່ກັບການປັບປຸງຄຸນນະພາບ, ການຂະຫຍາຍສາຍການຜະລິດ/ການບໍລິການໃໝ່ ກາຍເປັນຄຳຂວັນຫຼື ປັດຊະຍາປະຈຳທຸລະກິດຂອງທຸກໆບໍລິສັດ/ອົງກອນໃນປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ລວມທັງບໍລິສັດ Toyota, Honda, Panasonic, ແລະ ອື່ນໆ. ຄຳຂວັນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງພະນັກງານທຸກໆຄົນ ຈາກຜູ້ບໍລິຫານລະດັບສູງ ຈົນຮອດພະນັກງານວິຊາການ ພາຍໃນບໍລິສັດ/ອົງກອນ. ໂດຍທົ່ວໄປ ພະນັກງານທຸກໆຄົນ ໃນບໍລິສັດ/ອົງກອນໃດໜຶ່ງຂອງຍີ່ປຸ່ນ ຈະຖືວ່າ ບໍລິສັດ/ອົງກອນທີ່ຕົນສັງກັດຢູ່ ເປັນບ່ອນພັດທະນາຕົນເອງ ເປັນຊີວິດຈິດໃຈຂອງເຂົາເຈົ້າ, ແລະ ພວກເຂົາຈະຖືວ່າຢາກພັດທະນາຕົນເອງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ຍືນຍົງ ຕົນເອງຕ້ອງອຸທິດຕົນເຂົ້າໃນການປະຕິບັດພາລະກິດການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມຂອງອົງກອນ/ບໍລິສັດທີ່ຕົນເອງສັງກັດຢູ່, ເຮັດໃຫ້ບໍລິສັດ/ອົງກອນດັ່ງກ່າວ ສາມາດເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ທັດສະນະຄະຕິດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍ່ເປັນພຽງແຕ່ທັດສະນະຄະຕິຂອງຄົນຍີ່ປຸ່ນໃນປັດຈຸບັນ ແຕ່ຫາກເປັນທັດສະນະຄະຕິທີ່ເກີດຂຶ້ນນຳຄົນຍີ່ປຸ່ນ ໃນສະໄໝເມຈິ. ເງື່ອນໄຂທີ່ເຮັດໃຫ້ພະນັກງານ ມີຄວາມຜູກພັນ ແລະ ອຸທິດສະຕິ ບັນຍາຂອງຕົນເອງເຂົ້າໃນການພັດທະນາບໍລິສັດ/ອົງກອນ ແມ່ນການມີວິໄສທັດ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ບໍລິຫານໃນການນຳພາພະນັກງານຕາມວິໄສທັດດັ່ງກ່າວ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ພະນັກງານສາມາດນຳໃຊ້ສະຕິປັນຍາ ແລະ ເຫຼືອ ແຮງຂອງເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃນການປະຕິບັດພາລະກິດຂອງບໍລິສັດ/ອົງກອນຕາມພາລະບົດບາດຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ການປັບປຸງເທື່ອລະກ້າວ ຫຼື ນະວັດຕະກຳຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ (Kaizen, 改善) ໂດຍນຳໃຊ້ວົງຈອນການວາງແຜນ (Plan, 計画), ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (Do, 実行), ກວດກາ (Check, 評価) ແລະ ປັບປຸງ (Action, 改善) ຫຼື ວົງຈອນ PDCA ແມ່ນກິດຈະວັດປະຈຳ ຂອງແຕ່ລະບໍລິສັດ/ອົງກອນ ຢູ່ໃນປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ໃນປັດຈຸບັນ. ການວາງແຜນແມ່ນການວິເຄາະ ແລະ ຈັດລຽງບັນດາກິດຈະກຳ/ໜ້າວຽກຜ່ອມທັງຈັດສັນຫາຊັບພະຍາກອນ ແລະ ງົບປະມານທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບບັນລຸຕົວເລກແຜນການ. ການ ຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດແມ່ນການດຳເນີນບັນດາ ໜ້າວຽກ ໂດຍນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ/ງົບປະມານທີ່ລະບຸໄວ້ໃນແຜນ. ການກວດກາ ແມ່ນການຕິດຕາມ ເພື່ອຕີລາຄາຈຸດດີ ແລະ ຂໍ້ຄົງຄ້າງທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການ ວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ແລະ ການປັບ ປຸງ ແມ່ນການກະກຽມ ແລະ ດຳເນີນມາດຕະການແກ້ໄຂບັນດາຂໍ້ຄົງຄ້າງ ຜ່ອມທັງກະກຽມມາດຕະການປ້ອງ ກັນບໍ່ໃຫ້ບັນຫາທີ່ເຄີຍເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ເກີດຂຶ້ນອີກດ້ວຍສາເຫດເກົ່າຢູ່ໃນຂະບວນການຕໍ່ໄປ. ຈາກການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວົງຈອນ PDCA ຢ່າງເປັນປະຈຳ , ບໍລິສັດ/ອົງກອນ ຢູ່ໃນປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ຈຶ່ງສາມາດຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ສາມາດປັບຕົວໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບແວດລ້ອມອ້ອມຂ້າງໄດ້ຢ່າງທັນເວລາ.

Nonaka & Takeuchi (1995) ໄດ້ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການປະສານສົມທົບລະຫວ່າງຄວາມຮູ້ບົ່ມຊ້ອນຂອງພະນັກງານ (Tacit Knowledge) ກັບຄວາມຮູ້ລວມຂອງບໍລິສັດ/ອົງກອນ (Explicit Knowledge) ແລະ ໄດ້ກ່າວວ່າ ບັນດາບໍລິສັດ/ອົງກອນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດສູງ ຢູ່ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ລ້ວນແລ້ວແຕ່ແມ່ນບໍລິສັດ/ອົງກອນ ທີ່ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຄວາມຮູ້ບົ່ມຊ້ອນຂອງພະນັກງານແຕ່ລະຄົນ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມເພື່ອດຶງດູດເອົາຄວາມຮູ້ແລະທັກສະ

ທີ່ພະນັກງານແຕ່ລະຄົນມີ ເພື່ອມາສົມທົບກັບຄວາມຮູ້ທີ່ມີແລ້ວຂອງບໍລິສັດ/ອົງກອນລວມທັງຄວາມຮູ້ວິທະຍາສາດຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມຕໍ່ບໍລິສັດ/ອົງກອນ ຕາມວິໄສທັດແລະພາລະກິດຂອງຕົນ. ຜູ້ບໍລິຫານລະດັບກາງ ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການປະສານສົມທົບ ກັບຜູ້ບໍລິຫານລະດັບສູງ ແລະ ພະນັກງານວິຊາການ ເພື່ອຜັດທະນາ ແລະ ສື່ສານແນວຄວາມຄິດໃໝ່ທີ່ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ບໍລິສັດ/ອົງກອນ ໂດຍນຳໃຊ້ຄວາມຮູ້, ປະສົບປະການ ແລະ ທັດສະນະຂອງທຸກໆຄົນ ຢູ່ໃນບໍລິສັດ/ອົງກອນ. ພະນັກງານທຸກໆຄົນຕ້ອງເຂົ້າໃຈ, ນັບຖື, ເຫັນດີເຫັນຜ່ອມກັບວິໄສທັດ/ປັດຊະຍາຂອງບໍລິສັດ/ອົງກອນ ແລະ ຜ່ອມກັນຫັນເອົາປັດຊະຍາດັ່ງກ່າວເຂົ້າໃນການ ເຮັດວຽກຕົວຈິງ.

4. ສະຫຼຸບ

ບົດທົບທວນບົດຮຽນການຜັດທະນາປະເທດຂອງຍີ່ປຸ່ນສະບັບນີ້ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ວິວັດທະນາການຂອງລະບົບການບໍລິຫານ ແລະ ການເຕີບໂຕດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຂອງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ແມ່ນເກີດຂຶ້ນຈາກຄວາມຈຳເປັນໃນການຜັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ຫຼີກເວັ້ນການຕົກເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນ ຂອງປະເທດມະຫາອຳນາດໃນໂລກ ຢູ່ໃນໄລຍະທ້າຍສັດຕະວັດທີ 19. ຜົນສຳເລັດຂອງການຜັດທະນາເສດຖະກິດ ໂດຍມີການຕັ້ງເປົ້າໝາຍ ຫຼື ປັດຊະຍາຢ່າງຈະແຈ້ງ, ສ້າງສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ທຸກໆຄົນໃນສັງຄົມເຂົ້າໃຈ, ເຊື່ອຖື, ເປັນເອກະພາບ ແລະ ຕັດສິນໃຈຜັດທະນານຳໃຊ້ສະຕິປັນຍາ ແລະ ເຫຼືອແຮງຂອງຕົນເຂົ້າໃນການຜັນຂະຫຍາຍປັດຊະຍາ ໃຫ້ກາຍເປັນກິດຈະກຳຕົວຈິງໄດ້ກາຍເປັນພື້ນຖານສຳລັບການດຳເນີນວຽກງານຂອງບັນດາບໍລິສັດ/ອົງການຈັດຕັ້ງ ຢູ່ໃນປະເທດຍີ່ປຸ່ນຈົນຮອດ ປັດຈຸບັນ.

ຢູ່ໃນຍຸກສະໄໝແຫ່ງໂລກາວິວັດໃນປັດຈຸບັນ, ຫຼາຍປະເທດພວມພັດທະນາ ມີໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຫຼາຍຢ່າງໃນການພັດທະນາຕົນເອງ. ການເປີດກວ້າງການຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ໃນທຸກໆຂົງເຂດ ເປັນໂອກາດອັນດີສໍາລັບປະເທດພວມພັດທະນາ ໃນການຮຽນຮູ້ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານເຕັກນິກ ແລະ ລະບົບບໍລິຫານ ໂດຍໝູນໃຊ້ບົດຮຽນ ແລະ ທຶນຈາກບັນດາປະເທດຄູ່ສັນຍາ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດຕໍ່ການບັນລຸຍຸດທະສາດການພັດທະນາຂອງຕົນຢູ່ໃນທຸກໆຂັ້ນ ເຊັ່ນ ຂັ້ນບໍລິສັດ/ອົງກອນ, ຂະແໜງການ ແລະ ລະດັບຊາດ. ດ້ານສິ່ງທ້າທາຍ ແມ່ນການໄຫຼເຂົ້າມາຂອງສິນຄ້າ/ການບໍລິການ ທີ່ມີລາຄາຖືກກວ່າ ແລະ ຄຸນນະພາບດີກວ່າ ຈາກຕ່າງປະເທດ ຊຶ່ງນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດພາຍໃນປະເທດ ທີ່ມີພື້ນຖານເຕັກນິກ ແລະ ການບໍລິຫານອ່ອນນ້ອຍ ບໍ່ສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້.

ຈາກບົດຮຽນການພັດທະນາຂອງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ຈະສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າເພື່ອນໍາໃຊ້ໂອກາດການພັດທະນາ ແລະ ຜ່ານຜ່າສິ່ງທ້າທາຍທີ່ຕົນປະເຊີນຢູ່, ທຸກໆອົງປະກອບເສດຖະກິດຂອງປະເທດພວມພັດທະນາ ຕ້ອງໄດ້ສຶກສາຢ່າງລະອຽດບັນດາທໍາແຮງ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດຂອງຕົນໄປຄຽງຄູ່ກັບການສຶກສາສະພາບແວດລ້ອມອ້ອມຂ້າງເພື່ອໃຫ້ສາມາດກໍານົດເປົ້າໝາຍແລະບາດກ້າວເດີນຂອງຕົນຢ່າງຈະແຈ້ງ, ເຮັດໃຫ້ທຸກໆພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຮູ້, ເຂົ້າໃຈ, ເຊື່ອຖື, ເປັນເອກະພາບ ແລະ ອຸທິດຕົນເຂົ້າໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ. ປັດຈຸບັນ ຫຼາຍປະເທດທີ່ພວມພັດທະນາ ກໍມີຍຸດທະສາດລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບຂະແໜງການ ແຕ່ອົງກອນ/ບໍລິສັດສ່ວນໃຫຍ່ ຈະບໍ່ມີຍຸດທະສາດຂອງຕົນ ຫຼື ຖ້າມີກໍບໍ່ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ສະນັ້ນຢັ້ງຢືນ

ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ທຸກໆຄົນພາຍໃນບໍລິສັດ/ອົງກອນປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າເຂົ້າໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍລວມຂອງຕົນເຮັດໃຫ້ຄວາມຮູ້ບົ່ມຊ້ອນຂອງຜະນັກງານບໍ່ໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ຢ່າງເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ. ຄວາມຕັດສິນໃຈສ້າງນະວັດຕະກຳດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການບໍລິຫານ ທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕໍ່ການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ ຍັງມີຢູ່ໃນຂອບເຂດຈຳກັດ ຢູ່ໃນຫຼາຍປະເທດພວມພັດທະນາ. ວົງຈອນ PDCA ກໍຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາ ແລະ ນໍາໃຊ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

ເອກະສານອ້າງອີງ:

- Hayami, Y., (2001). *Development Economics: From the Poverty to the Wealth of Nations*, Oxford: Oxford University Press.
- Hayami, Y., M. Akino, M. Shintani, and S. Yamada, (1975). *A Century of Agricultural Growth in Japan: Its Relevance to Asian Development*, Tokyo: University of Tokyo Press.
- Kuznets, S. 1966. *Modern Economic Growth: Rate, Structure and Spread*, New Haven: Yale University Press.
- Mankiw, N. G., D. Romer and D. N. Weil. 1992. "A Contribution to the Empirics of Economic Growth," *The Quarterly Journal of Economics*, 107: 2 (May), pp. 407-437.
- Nonaka, I. and H. Takeuchi, (1995). *The Knowledge- Creating Company: How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation*, New York: Oxford University Press.
- Ohno, K., (2003). "The Industrialization and Global Integration of Meiji Japan"; in *East Asian Growth and Japanese Aid Strategy*, Tokyo: GRIPS.